

ใบความรู้ที่ 1 ฟังก์ชัน

ฟังก์ชัน (function) หรือโปรแกรมย่อย (subroutine) เป็นกลุ่มของคำสั่งที่ทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ผู้ใช้จะนิยามฟังก์ชัน โดยกำหนดชื่อฟังก์ชันและคำสั่งที่ต้องการภายในฟังก์ชันนั้น

การตั้งชื่อฟังก์ชันควรตั้งให้เหมาะสมกับการทำงานเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ ผู้เขียนโปรแกรมสามารถเรียกใช้ฟังก์ชันได้โดยไม่ต้องเขียนชุดคำสั่งซ้ำ ๆ กันอีก และสามารถนำไปใช้กับโปรแกรมอื่นที่มีลักษณะคล้ายกันได้

การสร้างฟังก์ชัน

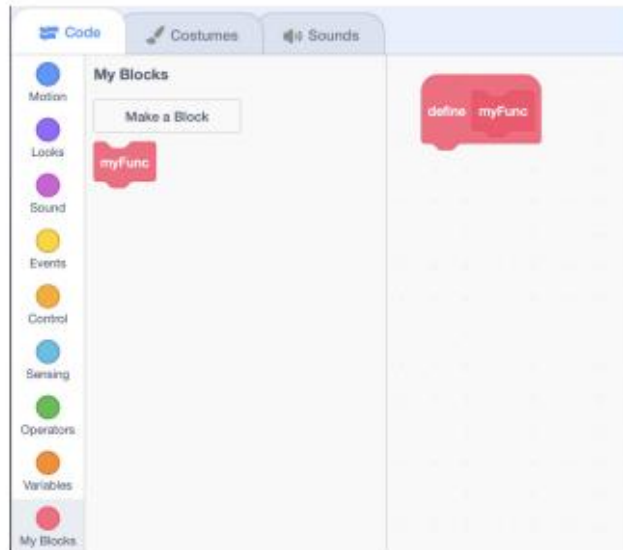
1. คลิกกลุ่มบล็อก My Blocks
2. คลิก Make a Block เพื่อสร้างฟังก์ชันจะปรากฏหน้าต่าง Make a Block

3. พิมพ์ชื่อฟังก์ชันที่ต้องการ โดยตั้งชื่อให้สอดคล้องกับงานที่กำหนด ในที่นี้ทดลองพิมพ์ชื่อ myFunc แล้วคลิกปุ่ม OK

4. จะปรากฏบล็อกชื่อฟังก์ชันที่สร้างขึ้น และบล็อกคำสั่งที่นิยามส่วนหัวของฟังก์ชันในพื้นที่เขียนโปรแกรม

5. สามารถลากบล็อกคำสั่งที่ต้องการมาต่อส่วนหัวของฟังก์ชันได้ดังรูป

การเรียกใช้งานฟังก์ชัน

1. คลิกบล็อกฟังก์ชันที่ต้องการ
2. ลากวางในพื้นที่เขียนโปรแกรม

การแก้ไขชื่อฟังก์ชัน

1. คลิกขวาที่บล็อกคำสั่งฟังก์ชันที่สร้างขึ้น แล้วเลือก edit

2. เมื่อปรากฏหน้าต่าง Make a Block แก้ไขเป็นชื่อฟังก์ชันที่ต้องการ แล้วคลิกปุ่ม OK

3. เมื่อเปลี่ยนชื่อฟังก์ชัน โปรแกรม Scratch จะเปลี่ยนชื่อฟังก์ชัน ในส่วนที่มีการอ้างอิงให้โดยอัตโนมัติ

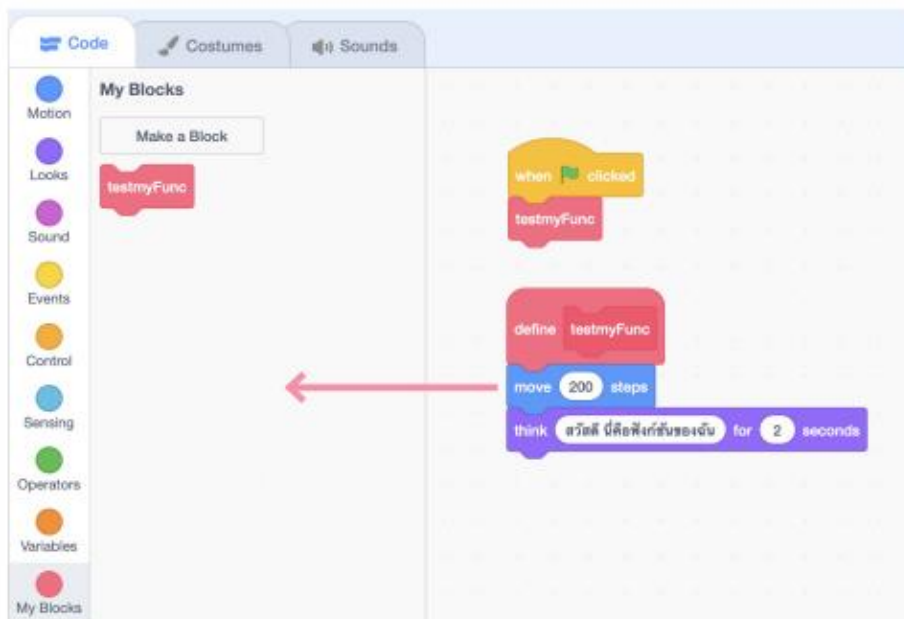

การลบฟังก์ชัน

- วิธีที่ 1 คลิกขวาที่ฟังก์ชัน แล้วเลือก Delete Block

วิธีที่ 2 ลากฟังก์ชันออกจากพื้นที่เขียนโปรแกรมมาวางในพื้นที่แสดงบล็อกคำสั่ง

ตัวอย่าง โปรแกรม ATM

แนวคิด

โปรแกรมการจ่ายเงินของตู้ ATM โดยให้ผู้ใช้กรอกจำนวนเงิน แล้วโปรแกรมจะตรวจสอบว่า ถูกต้องหรือไม่ โดยมีเงื่อนไขว่า จำนวนเงินที่กดต้องเป็นเป็นจำนวนที่สามารถนับธนบัตรออกมาได้ โดยกำหนดให้เครื่อง ATM มีธนบัตรมูลค่าต่าง ๆ คือ ธนบัตรใบละ 1000 ธนบัตรใบละ 500 และธนบัตรใบละ 100 โดยฟังก์ชันจะมีการทำงานดังนี้

ฟังก์ชัน input

1. รับจำนวนจากผู้ใส่เก็บในตัวแปร money
2. ถ้า (moneyหาร 100) มีเศษเท่ากับ 0 (สามารถจ่ายธนบัตรได้) แล้ว
  - 2.1 เรียกใช้ฟังก์ชัน ATM

ไม่เช่นนั้น

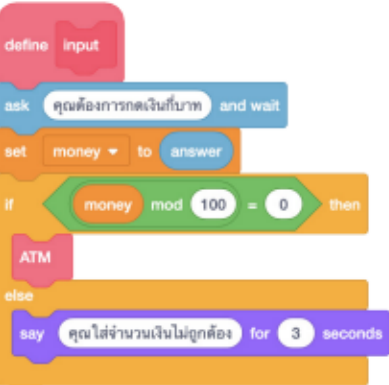

- 2.2 แสดงข้อความแจ้งผู้ใส่ว่าใส่จำนวนเงินไม่ถูกต้อง

ฟังก์ชัน ATM

1. นับธนบัตร 1000 ที่ตรงกับจำนวนเงิน ($money / 1000$)
2. หักมูลค่าธนบัตรหลัก 1000 ออก (เศษจาก $money / 1000$)
3. นับธนบัตร 500 ที่ตรงกับจำนวนเงิน ($money / 500$)
4. หักมูลค่าธนบัตรหลัก 500 ออก จะได้ธนบัตร 100 (เศษจาก $money / 500$)
5. แสดงจำนวนธนบัตรแต่ละชนิด

โปรแกรมมีดังนี้

<p>เริ่มต้น</p> 	<p>เรียกใช้ฟังก์ชัน input</p>
<p>input</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้ผู้ใช้กรอกจำนวนเงิน เก็บในตัวแปร money 2. ถ้า $money \bmod 100 = 0$ จริง<ol style="list-style-type: none"> 2.1 เรียกใช้ฟังก์ชัน ATM 3. ไม่เช่นนั้น<ol style="list-style-type: none"> 2.2 แสดงข้อความ "คุณใส่จำนวนเงินไม่ถูกต้อง" เป็นเวลา 3 วินาที
<p>ATM</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นับธนบัตร 1,000 บาท ใช้สูตร $b1000 = money / 1000$ (ฟังก์ชัน floor คือฟังก์ชันปัดเศษทำให้ผลหารเป็นจำนวนเต็ม) 2. แยกมูลค่าหลัก 1,000 ออกจากจำนวนเงิน ใช้สูตร $money = money \bmod 1000$ 3. นับธนบัตร 500 บาท ใช้สูตร $b500 = money / 500$ 4. นับธนบัตร 100 บาท ใช้สูตร $b100 = money \bmod 500$ 5. แสดงจำนวนธนบัตรแต่ละชนิด เป็นเวลา 3 วินาที

ตัวอย่างการทำงานของโปรแกรม ATM
กรณีที่ใช้จำนวนเงินถูกต้อง

คุณต้องการกดเงินกี่บาท

ธนบัตร 1000 = 5 ใบ
ธนบัตร 500 = 1 ใบ
ธนบัตร 100 = 1 ใบ

กรณีที่ใช้จำนวนเงินไม่ถูกต้อง

คุณต้องการกดเงินกี่บาท

คุณใส่จำนวนเงินไม่ถูกต้อง

